

# Radviliškis

RADVILIŠKIO RAJONO LAIKRAŠTIS MOTERIMS

Nr. 2

1991 m. gruodžio antroji pusė

Kaina 50 kap.



**K**IEKVIENA religinė šventė yra reikšminga. Tačiau visas savo prasmingumu ir dvasingumu pralenkia šv. Kalėdos. Jų grožį ir turinį išreikšti žmogaus kalbos žodžiais neįmanoma: tik tikinti siela suvokia Kalėdų švenčių didingumą, tik šviečią veidai ir jausmai liudija, kokios jos brangios.

Šv. Kalėdos primena mums paties Dievo, kaip antrojo Trejybės asmens, apsigyvenimą tarp žmonių, Dievo, kuris atėjo ne kaip rūstus valdovas, bet kaip mūsų draugas, pasiryžęs už mus net mirti ant kryžiaus. Jis stengėsi padėti vargšams, nuskriaustiesiems, puolusiems žmonėms. Todėl jis gimė ne karalių rūmuose, o paprastame tvartelyje. Jo pirmieji lankytojai — piemenys. Jo apaštalai — darbininkai, žvejai. Tačiau Jo šviesa apšvietė visą pasaulį.

Kalėdos yra taikos ir meilės šventė. Jas ir pradėdame švesti kūčių vakariene, kuri sutaliko visus šeimos narius. Sakoma, kad nėra namų be dūmų. Kūčių vakarienė išsklaido visus dūmus; susėdame prie stalo, vienas kitam atleidę, pamiršę visas nuoskaudas, su meile, su geresnio gyvenimo viltimi. O Kalėdų rytą, tebeskambant giesmių akordams, grįžtame iš bažnyčios, pajutę, kad visi esame broliai ir seserys, to paties Dievo vaikai. Kalėdos mus gavina, daro geresnius.

Svesdami Kalėdas, džiaugiamės ne kokio nors legendinio herojaus, bet tikro istorinio asmens Jėzaus Kristaus gimimu. Visa Kalėdų drama su savo veikėjais yra realybė, pa'virtin'a istorikų, mokslininkų.

Kalėdos — šventė, neatskiriamai suaugusi su mūsų kultūra, papročiais, būtimi. Todėl net ir bolševikinės priespaudos metais dauguma šeimų valgė kūčias, šventė Kalėdas, vedė vaikučius prie dieviškojo Kūdikėlio prakartėlės.

Šventos Kalėdos — visus gaivinantį, skatinantį atgimti doram, kilniam gyvenimui šventė. Tegu ją žvalgėdės šviesa ir tyras džiaugsmas apima kiekvieną širdį.

Kun. A. VALANTINAS



Dailininkės Genovaitės BUTKEVICIENĖS piešinys

## Dovanokime šventę

Prisimenu nuostabią pasaką apie Kalėdų Senelių šalį, kurią vaikystėje skaitydavo mama. Toli toli Šiaurėje, ant aukšto kalno, gyvena tie Seneliai. Per visus metus jie darydavo žaisliukus, o Kalėdų išvakarėse, pasikinę į roges elnius, leisdavosi nuo kalno pas vaikus.

Prisimenu, kaip mes, maži, nekantriai laukdavome Kalėdų ir Senelio, klausinėdavome mamos, kada gi jie ateis, skaičiuodavome dienas. O kaip kryžtaudavome, pagaliau sulaukę švenčių ir po eglutę suradę išsvajotą dovanėle...

Vėliau užėjo sunkūs laikai. Paaugome. Ne visada Kalėdoms puoždavome eglutę, ne visada ir dovanėlių

gudavome. Širdį tešildydavo vaikystės pasaka. Retsykiais pradžiugindavo ir geri žmonės.

Niekada neužmiršiu tų laikų draugės Onutės. Ji mums, pokario metais be tėvo likusiems alkanams vaikams, per didžiulias šventes tapdavo Kalėdų Seneliu ir aplankydavo su gėrybių kupinu maišuku. Jos saldinais išliko atmintyje greta vaikystės pasakos. Jei ne ji — kiek gerumo nebūčiau patyrusi...

Kaip gera, kai greta atsiranda žmogus, kuris gali tau ką nors padovanoti: ne vien saldainį — džiaugsmą, gerą žodį, širdies šilumą.

Tokių žmonių atsiranda vis daugiau. Vienišais, apleistais, nelaimingais rūpintis pradeda „Caritas“, įvairios vaikų likimu besidominčios organizacijos, Moterų Draugija. Keliauja labdaros siuntos ir iš užsienio. Juk gyvename nelengvas dienas, juk daugėja tokių, kurie neišgali vaikams nupirkti dovanėlės, pasidengti šventinio stalo.

Apsidairykime. Ir jeigu šalia yra paramos reikalingas, o mes turime daugiau, ištieskime dosnią ranką.

Dovanokime jam džiaugsmą. Nors šiandien — didžiosios Džiaugsmo ir Meilės šventės proga.

J. TOMKIENĖ

*Mielos moterys! Tyro Kalėdų  
džiaugsmo,  
laimingų ateinančių metų!*



Su Janina Grakauskienė kalbėjau-  
si jos jaukiame ir tvarkingame kam-  
barėlyje. Nedidukė, smulki, iš pažiū-  
ros tokia trapi moterytė — buvusi  
tremtinė, politinė kalinė. Kaip ji iš-  
tverė tokius vargus, kurie net stip-  
riausius vyrus paguldė į šaltą ir sve-  
timą žemę? Kas jai suteikė tiek jėgų?

1945-ųjų liepos 24-oji. Tą dieną  
Janina (tuomet Dauskurdienė), tris-  
dešimmetė, su mažu sūneliu Eugenij-  
um ir mama atsisveikino su gim-  
tuoju Radviliškiu: gyvuliniam vago-  
ne išvažiuo į tolimąją Pečiorą.  
Kaip ir tūkstančiai tuo metu. Ne  
savo noru...

**K**ETURIOMS lietuviams su  
penkiais vaikais svetimame  
krašte davė „atskirą butą“ —  
verslių tvartuką. Kambario viduryje  
šilumą skleidė krosnelė. Ačiū Die-  
vui, malkų buvo pakankamai. Dvejus  
metus ten kirto mišką, plukdė sielius.  
Žiemą — sniego iki juosmens, vasa-  
rą — drėgme, uodai. Nežmoniškas  
darbas, amžinas alkis. Tačiau ištvė-  
rė, atlaikė, iškentė — palaikė viena  
kitą, padėjo, kuo galėjo. Gyveno.  
Verkiančias ramindavo, pačios verk-  
damos...

Atvarė miško kirsti iš Vorkutos  
kalėjimo būrį vlasovininkų. Mažai į  
žmones panašūs, išsekę, iškankinti.  
O visi jauni... Pradėjo jie dirbti, po  
truputį atkuto. Kartą vakare šaukia  
Janiną į kontorą.

— Sėdi keli civiliniai rūbais. Pra-  
dėjo gražiai: „Jūs gerai dirbat, jūsų  
darbas labai reikalingas vokiščių  
sugriautam kraštui. Jūs čia — tik  
laikiniai izoliuoti: baigsis Lietuvoje  
klasių kova, galėsite grįžti. O va  
tie vlasovininkai — tikriausi tarybų  
valdžios priešai, Hitlerio pakalikai,  
norėję ginklu pasmaugti darbo žmo-  
nių valdžią. Ir dabar turbūt rezga  
planus, kaip kenkti, kaip pabėgti...  
Tu gerai moki rusiškai, tad atidžiai  
klausk, ką jie kalba, ką ruošia. Ir  
nedelsiant pranešk mums...“ Mane  
nori padaryti šnipe, skundike!  
Ne! Visą gyvenimą graužtų sąžinė,  
negalėčiau žmonėms į akis pažvelgti.  
Nieku gyva! Gražios kalbėlės baigė-  
si. Emė kumščiais į stalą daužyti,  
gąsdinti, keiktis, už kišenių stvarsty-  
tis... „Tu irgi tokia! — rėkia. — Su-

šaudysim!..“ Ką gi, šaukit... Nešovė.  
Išplūdo paskutiniaisiais žodžiais ir iš-  
metė pro duris.

Su tais viršininkais teko susitikti  
dar kartą. Vieną naktį iš sandėlio  
dingo keli maišeliai avižų. Juos iš-  
tempė vietiniai gyventojai komiai.

— Argi iš gero žmonės emė? Iš  
bado. Mane vėl kamantinėjo, baugi-  
no, grasino dešimčia metų kalėj-  
mo... Neišdaviau.

## DVASIOS STIPRYBĖ

Po dviejų žiemų Janina suprato  
— trečiosios nebeįstvers. Jau ne  
vieną lietuvių žemėm užbėrė... Reikia  
bėgti!

**M**AMA su anūkėliu į Lietuvą  
grįžo 1947-ųjų gegužę, Ja-  
nina parsirado rudenį. Atro-  
dė, galima būtų laisviau atsikvėpti.  
Deja, neilgam. 1948 metų rudenį iš-  
vežė antrą kartą. Abi sugautas pabė-  
gėles teisė, abi gavo po trejus me-  
tus. Mama pateko į Šilutės lagerį,  
Janiną grąžino atgal į Pečiorą.

Siaulių kalėjimo kalinei buvo at-  
vežė šeštą metų trečią „nusikal-  
tėlių“ — jos sūnų, kad pasiimtų kar-  
tu su savim.

— Ne, — pasakė Janina. — Ne,  
— atkakliai kartojo, nežiūrėdama  
visokių grasinimų. Ji žinojo, kas  
laukia jų Pečioroje, ir norėjo išsau-  
goti nors vaiką.

— Augutis, — pasakoja Grakau-  
skienė, — jau irgi kai ką suprato.  
„Nenoriu važiuoti su mamyte“, —  
verkė jis. O kai prižiūrėtojas pa-  
klausė, kodėl, vaikas atsakė: „Kad  
ten nėra ko valgyti“.

Atsiskiriant su sūnum, motinai  
iš skausmo plyšo širdis, tačiau dvasios  
tvirtybė padėjo: sūnus liko  
Lietuvoje, pas saviškius.

O Janinai padėjo atsitiktinumas:  
antrą sykį Pečiorą pasiekė, kai upe  
ėjo ledas, neplaukiojo garlaiviai.  
Taip ir liko ji šioje pusėje, Peščian-

koje. Pasiuntė ją į vaikų prieglau-  
dą, vėliau — į ligoninę. Jos byloje  
buvo įrašyta, kad ji baigusi keturias  
gimnazijos klases, gerai mokanti  
rusiškai, taigi, galėjo būti tarnauto-  
ja. O sanitarė — tai ne mišką kirsti.

Baisiausai metai jau liko praėję.  
Peščiankoje buvo nepalyginti leng-  
viau, laisviau. Janina ištekėjo už  
Grakausko, čia gimė dukrelė. Čia  
sulaukė ir 1960-ųjų, kada galėjo

grįžti į Lietuvą, į Radviliškį.

Tačiau taip išsilgtoje, naktimis  
sapnuotoje tėvynėje jos niekas nelau-  
kė. Su vyru ir vaikais prisiglaudė  
tėvo namelyje pas seserį, ilgai ne-  
galėjo prisiregistruoti. Ačiū geram  
žmogui, gydytojui Anikevičiui: ne-  
pabijojo, priėmė dirbti. Įdarbino  
fluorografe registratore. Čia Janina  
išdirbo 21-erius metų, kol leido  
sveikata.

Dabar Grakauskienė — pensin-  
kė. Mažame butelyje gyvena viena.  
Ne taip seniai čia glaudėsi septynie-  
se: dukte su šeima ir ji su vyru. Po  
ilgų prašymų, vaikščiojimų, rašinė-  
jimų atgavo kaimynystėje esantį ma-  
mos namelį. Į jį išsikėlė dukters  
šeima.

— Gaila, — sako ji, — nei moti-  
na, nei vyras, nei sesuo nesulaukė...  
Dabar būtų taip gera visiems. Juk  
nieko netrūksta. Ir vaikai tokie geri.  
Duktė — čia pat. Žentas vandens,  
malkų atneša. Dažnai iš Siaulių at-  
važiuoja Eugenijus.

**N**ETRUKUS Janina Grakau-  
skienė sutiks savo septynias-  
dešimt šeštąsias Kalėdas. At-  
simena, kaip tą brangią šventę pra-  
leisdavo tremyje. Susiedavo lietu-  
viai, atsinešdavo, kas ką valgomo  
turėdavo, meldavosi, pusbalsiu gie-  
dodavo giesmes, šnekėdavosi, verk-  
davo ir tikėdavosi, laukdavo... Visi  
draugiški, vieningi, paslaugūs.

— Dabar gyventi būtų galima, —  
dėsto mintis buvusi tremtinė. — tik  
kad draugiškumo, nuoširdumo nėra.  
Visi į turtą pasinešę. Anksčiau durų  
nei rakindavom, nei kabindavom. O  
dabar — ir užrakintas išplėšia. Bai-  
su, kas darosi. Žmonės pjaunasi,  
riejasi, net valdžios vyrai nesutaria.  
Nors per radiją rietenų netransliuo-  
tu...  
Teisi Grakauskienė. Toli gražu  
dar ne viskas gerai mūsų Nepriklaus-  
omoje Lietuvoje. Ypatingai trūksta  
gerumo, nuoširdumo, pagarbos ir  
supratimo vienas kitam.

— To mokykloje turėtų nuo ma-  
žų dienų vaikus mokyti, — sam-  
protauja ji. — Visai kitokie žmonės  
užaugtų.

Be abejo, viskas pasikeis į gera.  
Tikėkimės, kaip tiki Janina Grakau-  
skienė. Juk tik gerumas, meilė ir  
kantrybė, dvasios stiprybė padėjo  
jai įveikti visas negandas.

Kalėdas ji švėčia tyra širdimi,  
kurioje nėra nė lašo neapykantos,  
keršto, pykčio, pagiežos.

A. CERNULEVIČIENĖ

### MINTYS IS MILDOS



...KAIP IR MES  
ATLEIDŽIAME  
SAVO  
KALTININKAMS

Pykstasi šeimos nariai. Barasi kaimynai.  
Riejasi partijos. Saudosi tautos. Šalia manęs,  
tarp mūsų, prieš mus, visur — nedraugai,  
priešininkai, priešai. Tai jie, tik jie kalti  
dėl visų mano, mūsų nesėkmių. Nubausti  
juos, išvyti, sunaikinti!

Iš kur mumyse tiek tūžmasties, įniršio?  
Kodėl teisus tik aš, tik mes, o ne tu, ne jis,  
ne jie? Kas mus padarė tokiais įtikėjusiais  
savo neklaidingumu, tokiais kategoriškais, to-  
kiais nenuolaidžiais?

Tokie pasidarėme ne patys. Iš tribūnų  
sklindančios neapykantos kitaip mąstantiems,  
kitaip darantiems, svetimiems bangos į mūsų  
sielas pritaškė atrių, nuodingų purslų.

Girdime, tariame maldos žodžius. Bet ar  
jų prasmė pasiekia mūsų samonę? Ar elgia-  
gės pagal juos? O, jeigu būtų taip! Jeigu  
kiekvienas — aš, tu, jis, mes, jūs, jie —  
atleistų savo tikriems ar menamiems kaltininkams!  
Iš mažyčių kiekvieno atlaidos, pakantum-  
o lašelį susirinktų ežerai, jūros visuotino  
gėrio, meilės.

Jeigu atleisime mes, bus atleista ir mums.  
J. M.

## Kad sektųsi

♦ Jei iki Kūčių skolų negražinsi, visus metus skolose skendėsi.

♦ Jei Kūčioj ant ko supyksi, visus metus pyksiesi.

♦ Jei Kūčioj eisi skolintis, gyvuliai nesiseks.

♦ Kūčioj reikia išsiprausti — visus metus busi sveikas ir baltas.

♦ Kas ilgiau kūčias valgys, tas ilgiau gyvens, tam namai liks; kas pirmas pavalgys, tam pirmam pasiseks darbus apsidirbti.

♦ Kūčias pavalgius, motina beria ant vaikų kviečius: kuris jų daugiau pagaus, tas ateityje turtingiau gyvens.

♦ Jei pavalgius kūčias dangus žvaigždėtas, bus geri metai: vištos daug kiaušinių dėš, bus daug grybų, obuolių, riešutų; jei sninga — karvės duos daug pieno, bitės leis daug spiečių, gerai derės grikiai.

♦ Kuri šeimos moteris, pavalgius kūčias, išsitrauks iš po staltiesės ilgiausią šiaudelį, linus reikia sėti tos daliai, tada jie geriausiai derės. O kuri mergina ištraukia trumpiausią stiebelį, ta netrukus ištekės, kas storiausią ištrauks — bus laimingas.

## Pyragas su... rože

Japonijoje naujametinį stalą puošia simboliškais valgiais. Ilgi makaronai linki daug gyvenimo metų, ryžių tešlainiai — gausumą, o kepti karpiai turi teikti žmogui jėgų.

\*\*\*

Vokietijoje naujametinės vakarienės patiekalai turi turėti ir „gyvybės užuomazgą“. Todėl priimta valšintis žuvų ikrais, žirniais, pupomis, aguonomis, kiaušiniams. Yra ir dar vienas būtinas patiekalas — kiaušiena su raugintais kopūstais.

\*\*\*

Kad dirvos būtų derlingos, o gyvulių banda didėtų, Italijos valstiečiai stengiasi, kad ant naujametinio stalo būtų migdolų ir kitokių riešutų.

\*\*\*

Bulgarai kepa pyragą su rožės žiedu. Kam tenka pyrago gabalas su rože, tam turi sektis meilė.

Parinko P. KAZLAUSKAITE

## MŪSŲ SKELBIMŲ SKYRIUS

Jubiliejaus proga nuoširdžiai sveikiname Radviliškio valstybinės statybos ir remonto įmonės darbuotoją

Ireną VAITIEKUNIENĘ.

Linkime sėkmės, geros sveikatos, daug giedrių dienų.

Bendradarbiai

## Akvarelės iš Italijos

Dabar Alksniupių apylinkėje, kur kadaise stovėjo Daukšų dvaras, belikęs tik vienas senas ažuolas — viską sunaikino laikas ir melioracija.

Praėjusio šimtmečio pabaigoje tame dvare gyveno ponai Kondreckai, auginę tris dukteris: Onutę, Valeriją ir Zofiją. Panelės išsilavinimą gavo Sankt Peterburgo merginų pensionate.

Visa šeima domėjosi menu. Buvo išlikę jų turėti lenkų dailininko Arturo Grodgerio raiziniai — „Pono Tado“, „Konrado Valenrodo“ iliustracijos, lakštai 1863 metų sukilimo tema.

Valerija daug keliavo po užsienį: lankėsi Italijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje... Ji tapė nuostabias minia-



tiūras, kurias siūsdavo savo pažįstamiems, draugams. Keletas jos akvarelių — „Saulėlydis“, „Viduržemio jūra“, (Italija, 1900 m.), „Alpės. Kalnas Jungfrau“ (Šveicarija, 1916 m.) išliko Seduvos muziejuje.

Visos seserys taip ir liko neištebėjusios, išgyveno beveik po šimta metų.

**NUOTRAUKOJE:** Valerija Kondreckaitė; viena iš jos miniatiūrų.

## IS SENŲ LAIKŲ

# ...LIGI TRIJŲ KARALIŲ

Kalėdoja ne visose parapijose vienu metu. Kunigas, kur nebuves ligi kūčių, žiūrėk, jau kurią dieną po Kalėdų su bažnyčios tarnais ir išsiruošia. Vaikams magą gauti šventų paveikslėlių ir saldinių, bet neramu — ar nesuriks poterių, ar pataikys atsakyti. O juo labiau bijojo paaugusios, būsimosios nuotakos — jas kur kas smarkiau tikėjimo tiesų klausinėja. Vyresnieji atsiperka kasmetine dovana — daugiausia javais, maistu. Turtingesnieji didžiudamiesi ir litais paskambina... Garbingiausioj kaimo pirmioj kalėdotojai pletauja.

Dar žiūrėk, nespėdavo, tiems išvažiavus, vartų užkelti, o jau pėstieji klegėdami per tvoras lipa. Kaukėti, kailinėti, kaladę tvirta virve aprišę po kiemus vaikinai lankosi, šeiminkams gerų metų linkėdami.

Taip daug kur Lietuvoje tartum pažįstamos, tartum ne, būtų būs vaikščiodavo, kol galop atlydėdavo tris Karalius.

XX amžiaus pradžioje šis paprotys apnyko, nes, suaugusiems vis labiau materialėjant, skeptiškėjant, vaikai ir paaugliai, neturėdami rimto pavyzdžio, tai irgi ėmė suprasti tik kaip dovanėlių pasirankiojimą. Vėliau ir laimės palinkėjimai pranyko, nors dar daug kur, kad laimė

ir gėrumas namų neaplenktų, sausio penktosios vakarą ant durų brėžiami trys kryželiai, kai kur dar perpinami raidėmis GMB. Tiems, kurie neturėjo senolių ar nemokėjo jų klausytis, tokios tradicijos prasmė — mįslė, kurios įminimas išblėso.

Gasparas, Merkelis ir Baltazaras — taip vadinosi tie trys karaliai, Rytų išminčiai, kurie pirmieji suvokė Kalėdų žvaigždės siųstą žinią, kad Betliejuje gimė Naujojo Pasaulio Valdovas. Ilgą kelią jie nukeliavo, nešdami brangias ir prasmingas dovanas: auksą — duoklę žemiškajam valdovui, mirą — auką žmogui, smilkalus — atnašą Dievui.

Toks dovanų parinkimas liudija juos iš tiesų buvus išmintingus. Dovanos viena už kitą brangesnės, viena kitą papildančios. Karalių garbė nepatvari, apgaulinga. Kur kas vertingesnis yra gyvenimas, o tuo labiau dieviškoji amžinybė: kūryba, dvasingumas. Ir Sventasis Raštas kalba apie Tris Išminčius. Matyt, vėliau žmonių pasakojimuose jų vardai supaprastėjo iki suprantamesnių — Trijų Karalių.

Trijų Karalių švente (01.06) pasibaigia gražūs žiemos šventvakariai.

K. KADŽYTĖ

Sutrumpinta iš „Kaimo metų“

# KALĖDOS. NAUJIEJI METAI

## Jūsų stalas

Naujieji metai — didelė šventė, turinti senas tradicijas. Tą vakarą visi stengiasi praleisti linksmi. Naujieji metai sutinkami restorane, nuose, kavinėse, šeimoje ar gamtos prieglobstyje. Ruošdami Naujųjų sutikimą, nebijokite naujovių, išradimų, humoru. Kuo bus įdomiau, kuo bus linksmiau, tuo ilgiau ši šventė išliks atmintyje. Naujmetinė vakarienė paprastai ruošiamą vėlai. Ir kukliausias Naujųjų metų sutikimas šeimoje bus daug jaukesnis ir šventiškesnis, jei šeiminiškė pasistengs gražiai papuošti stalą — eglės ar kitokiomis šakelėmis, žvakidėmis, tradiciniu šampanu.

Gražiai serviruotas stalas — pagarba svečiui. Nesisielokite, kad neturite ypatingai gražių staltiesių, prie jų priderintų servetėlių, porceliano, sidabro ir žerintų kristalo indų. Kukliai, švariai ir estetiškai serviruotas stalas irgi nuteikia malonias. Juk svečiai susirenka ne valgyti ir gerti, o pasizmonėti, susitikti su draugais, užmegzti naujų pažinčių, pakalbėti, pasilinksminėti, pašokti, žodžiu, išsiblaškyti.

O ant gražiai padengto stalo siūlome tokius patiekalus.

### ĮDARVYTI KIAUŠINIAI

Kietai išverdami kiaušiniai. Jie nulupami, išilgai perpjaujami pusiau. Po to paruošiamas įdaras.

Silkės gabaliukai ir smulkiai sukapti svogūnai patroškinami svieste, pridėdama prieskonių (druskos, maltų pipirų, pomidorų padažo ir kt.), grietinės ir gerai išsukami. Išimti tryniai atskirai išsukami su sviestu. Abi masės sumaišomos.

Šiuo įdaru užpildomos baltymų puselės. Ant viršaus uždėdame po išdarinėtą kilkę ar silkės gabalėlį.

### KEPTA ANTIS, ĮTRINTA KMYNAIS IR MAIRŪNAIS

Antis išdarinėjama, jos vidus ir išorė įtrinama druska, kmynų ir mairūnų mišiniu. Uždengus kepame orkaitėje ar krosnyje apie 1,5 val. Prie anties paduodami obuoliai, iškepti kartu arba atskirai.

### MĖSA DREBUČIUOSE

1,5 kg bet kokios mėsos. Drebučiams: 1 kg veršio ar jaučio kojų ar šaltienos rinkinio, 2 l vandens, prieskonių, daržovių, lauro lapų.

Jautiena, kiauliena ar veršiena dedama į verdantį su prieskoninėmis daržovėmis vandenį ir verdama tol,

kol suminkštės. Ataušusi mėsa supjaustoma gabaliukais ir užpilama skysčiu, išvirtu iš veršiuo ar jaučio kojų arba šaltienos rinkinio. Puošiama žalumynais, virto kiaušinio baltymu, atšaldoma.

### KARSTOS DESROS SU TROSKINTAIS KOPŪSTAIS

1 kg dešrų, 1 kg raugintų kopūstų, 50 g sviesto, 1—2 svogūnai, lauro lapai, atšaldoma.

Išvirusios bet kokios — šviežios ar rūkytos — dešros apibarstomos juodos duonos džiūvėseliais ir apkepamos riebaluose, kol gražiai paraus. Po to supjaustomos porcijomis ir sudedamos į karštą pusdubeni. Rauginti kopūstai nuspaudžiami, o jei labai rūgštūs — perplaunami. Troškinami ant mažos ugnies, pridėjus svieste pakepintą svogūną, kas mėgsta — pomidorų tyrės. Paskaniname cukrumi ir druska.

### NAPOLEONAS. PUOŠTAS EGLUTĖMIS

Tešlai: 500 g margarino, 700 g miltų, 60 g grietinės, 1 kiaušinis, truputis druskos.

Kremui: 400 g sviesto, 250 g miltinio cukraus, 150 g kondensuoto pieno, truputis vanilinio cukraus.

Visi tešlai nurodyti produktai ant lentos kapaunami ilgų peiliu tol, kol nelieka sausų miltų. Suspausta į vieną gabalą tešla įvyniojama į šaltu vandeniu sudrėkintą marlę ir laikoma šaltai 2—3 val. Paskui tešla iškočiojama lakštais, kurie iškepami.

Eglutės kepamos iš tos pačios tešlos, išpjausčius peiliu ar formele šešių dydžių žvaigždutes. Iškeptos ir ataušusios jos sulipdomos glajumi (išsuktu iš baltymo ir miltinio cukraus) nuo didžiausios iki mažiausios. Gatavos eglutės apipilamos glajumi, apibarstomos miltiniu cukrumi.

Kremui sviestas su cukrumi išsukamas iki baltumo. Sukant dalimis supilamas kondensuotas pienas, sudedami prieskoniai.

Iškepti lakštai pertepami kremu, truputį paslegiami. Torto šonai aptepami kremu, pabarstomi trupinėliais ir papuošiama eglutėmis.

L. VESECKIENĖ

## Jūsų butas

Jūs pasidabinote eglutę Kalėdoms? Puiku! O jei laukiate svečių Naujiesiems ir tik dabar žadate puošti savo namus? Nebūtina pirkti didžiulę ir šiais metais nepigiai kainuojančią eglę. Galima pasitenkinti jos šakelėmis ar net apsieiti ir be jų.

Stai keletas patarimų. Pridėkite prie jų truputėlį savo fantazijos, ir jūsų namai sužėrės įvairiaspalvėmis šventinėmis varšomis.

● Iš smulkių eglės ar kokių kitų žalių šakelių nusipinkite nedidelį vainikėlį. Iš kartono iškirptas ir nudažytas ar apklijuotas įvairiaspalviu popieriumi nykštukų, angelėlių ar kokias kitokias figūreles pakabinkite ant siūliukų. Per daug darbo? Figūreles pakeiskite mandarinais, obuoliukais, riešutais, nedideliais žaisliukais.

● Jūsų miegamąjį labai gražiai papuoš kompozicija, kurią sudarys saulė, mėnulis, žvaigždės, sukabinti ant įvairaus ilgio siūliukų. Šviesulius galima iškirpti iš kartono ir apklijuoti blizgančios medžiagos skiautelėmis.

● Dovanėlės jau paruoštos? Labai gerai! Belieka jas supakuoti. Dėžutę suvyniokite į baltą popierių, o ant jo nupieškite mėlynas snaiges ar eglutes. Mėlynu popieriumi apvyniotą dovanėlę suriškite siaurais baltais kaspinėliais, kurių galus puoš žvaigždutes, širdelės, lapukai. Šiuos kabučius galima iškirpti iš storo balto popieriaus, sausainių formelėse išlieči iš gipso. Ryškiaspalvę dėžutę apklijuokite įvairiomis figūrėlėmis, iškarpytomis dantukais, ar sudėtomis armonika popieriaus juostelėmis. Jūsų vaikus ar svečius labai nudžiugins dovanėlės, ant kurių bus užklijuoti jų inicialai. Spalvotas, krepinis popierius ar „auksukas“, ryškios medžiagos skiautelės, juostelės ar kaspinėliai, — čia viskas tiks, tik nepaigalėkite trupučio laiko ir išmonės. O jau kur padėti šią grožybę — ant stalo ar palangės, po eglute ar prie vaiko lovėlės, — nesunkiai sugalvosite patys.

Sėkmės!

## Jūs pačios

Visos mėgstame eiti į svečius ar juos priiminėti. Pakvietusios pas save draugus, gimines, turime galimybę dar kartą parodyti jiems savo gerus jausmus, pavaišinti kuo nors skaniu.

Beje, vienas dalykas — gerti kavą virtuvėje su drauge, užbėgusia „minutėlei“: tam nereikia jokių pasiruošimų. Kitas reikalas — iš anksto suplanuotas „priėmimas“.

Ir, žinoma, tokia diena ar vakaras mes norime ir pačios gerai atrodyti: daug dėmesio skiriame makiažui, rūpestingai šukuojamės plaukus, ilgai renkames parėdą...

Nesistenkite apsiręngti prašmatniau už savo svečius. Gero tono taisyklės ir jūsų delikatumas, žinoma, neleis jums, kaip namų šeiminiškai, savo tualetais nustelbti viešnius. O savo „pačius-pačius“ rūbus apsiivilksite, kai pačios eisite į svečius.

Viskas paruošta. Laukiame svečių.

Parengta pagal užsienio spaudą

Leidėjas — Lietuvos Moterų Draugijos Radviliškio rajono tarybos įmonė „Radvilaitė“. SL 1193. Tiražas 700 egz.

Redaktorė  
A. ČESNULEVICIENĖ

Spauda — iškilioji, apimtis 0,5 sp. lanko. Rinko ir spausdino Radviliškio valst. spaustuve. Užsakymo Nr. 1936